

विभक्तिः अभ्यासपत्राणि

१९ – ०७.०५.२०१६
ॐ

व्योम-संस्कृत-पाठशाला
www.sanskritfromhome.in

अभ्यासः – १ (सर्वेषु वचनेषु)

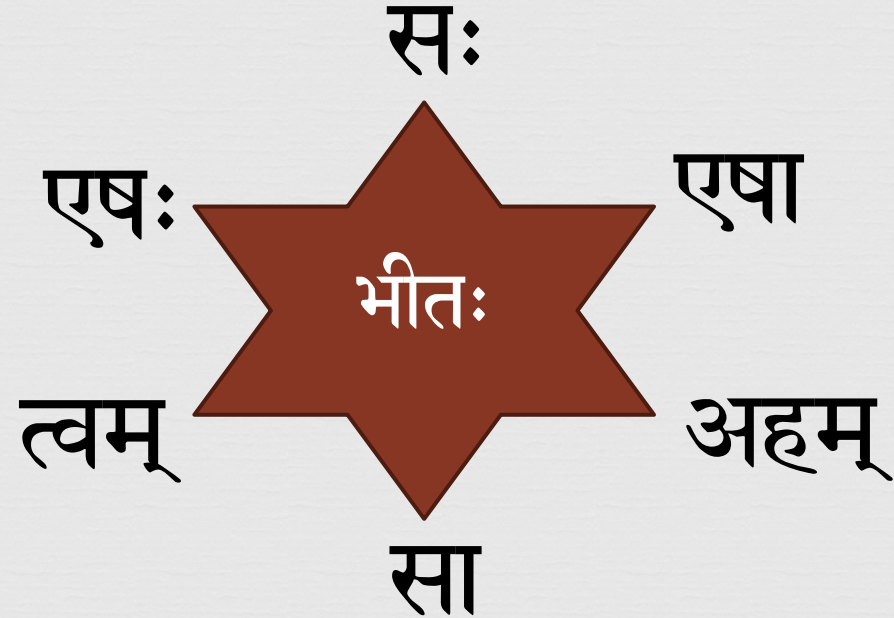

अभ्यासः – १ (उत्तराणि)

- तस्मात् स्वीकरोति ।
- एतस्याः स्वीकरोति ।
- मत् स्वीकरोति ।
- तस्याः स्वीकरोति ।
- त्वत् स्वीकरोति ।
- एतस्मात् स्वीकरोति ।

अभ्यासः – २ (सर्वेषु वचनेषु)

अभ्यासः – २ (उत्तराणि)

- तस्मात् भीतः ।
- एतस्याः भीतः ।
- मत् भीतः ।
- तस्याः भीतः ।
- त्वत् भीतः ।
- एतस्मात् भीतः ।

अभ्यासः – ३ (सर्वेषु वचनेषु)

अभ्यासः – ३ (उत्तराणि)

- तस्मात् प्रभवति ।
- एतस्याः प्रभवति ।
- मत् प्रभवति ।
- तस्याः प्रभवति ।
- त्वत् प्रभवति ।
- एतस्मात् प्रभवति ।

अभ्यासः - ४

- ग्रामः – नदी प्रवहति ।
- द्वारम् – भटः अस्ति ।
- देवालयः – प्राकारः अस्ति ।
- प्रकोष्ठः – जनाः उपविशन्ति ।
- गृहम् – शुनकः अस्ति ।
- स्थानकम् – यानं तिष्ठति ।
- अयोध्या – सरयूनदी प्रवहति
- काशी – गङ्गा प्रवहति
- मथुरा – यमुना प्रवहति
- काञ्ची – वेगवती प्रवहति
- द्वारका – गोमती प्रवहति
- धर्मपुरी – गोदावरी प्रवहति

अभ्यासः – ४ - उत्तराणि

- ग्रामात् बहिः नदी प्रवहति ।
- द्वारात् बहिः भटः अस्ति ।
- देवाल्यात् बहिः प्राकारः अस्ति ।
- प्रकोष्ठात् बहिः जनाः
उपविशन्ति ।
- गृहात् बहिः शुनकः अस्ति ।
- स्थानकात् बहिः यानं तिष्ठति ।

- अयोध्यायाः बहिः सरयूनदी
प्रवहति
- काश्याः बहिः गङ्गा प्रवहति
- मथुरायाः बहिः यमुना प्रवहति
- काञ्च्याः बहिः वेगवती प्रवहति
- द्वारकायाः बहिः गोमती प्रवहति
- धर्मपुर्याः बहिः गोदावरी प्रवहति

अभ्यासः – ५ (पूर्वः / परः)

- चैत्रः
- वैशाखः
- ज्येष्ठः
- आषाढः
- श्रावणः
- भाद्रपदः
- आश्वयुजः
- कार्तिकः
- मार्गशीर्षः
- पुष्यः
- माघः
- फाल्गुनः

अभ्यासः – ५ (पूर्वः / परः) - उत्तराणि

- चैत्रः वैशाखात् पूर्वः ।
- वैशाखः ज्येष्ठात् पूर्वः ।
- ज्येष्ठः आषाढात् पूर्वः ।
- आषाढः श्रावणात् पूर्वः ।
- श्रावणः भाद्रपदात् पूर्वः ।
- भाद्रपदः आश्वयुजात् पूर्वः ।
- आश्वयुजः कार्तिकात् पूर्वः ।
- कार्तिकः मार्गशीर्षात् पूर्वः ।
- मार्गशीर्षः पुष्यात् पूर्वः ।
- पुष्यः माघात् पूर्वः ।
- माघः फाल्गुनात् पूर्वः ।
- फाल्गुनः चैत्रात् पूर्वः ।

अभ्यासः – ५ (पूर्वः / परः) - उत्तराणि

- चैत्रः फाल्गुनात् परः ।
- वैशाखः चैत्रात् परः ।
- ज्येष्ठः वैशाखात् परः ।
- आषाढः ज्येष्ठात् परः ।
- श्रावणः आषाढात् परः ।
- भाद्रपदः श्रावणात् परः ।
- आश्वयुजः भाद्रपदात् परः ।
- कार्तिकः आश्वयुजात् परः ।
- मार्गशीर्षः कार्तिकात् परः ।
- पुष्यः मार्गशीर्षात् परः ।
- माघः पुष्यात् परः ।
- फाल्गुनः माघात् परः ।

अभ्यासः – ६ (पूर्वम्/परम्)

उत्थानम्

दन्तधावनम्

स्नानम्

देवपूजनम्

अल्पाहारः

शालागमनम्

क्रीडनम्

पठनम्

गृहकार्यस्य लेखनम्

स्तोत्रकथनम्

भोजनम्

निद्रा

अभ्यासः – ६ (पूर्वम्/परम्) - उत्तराणि

- उत्थानात् परं दन्तधावनं करोति ।
- दन्तधावनात् परं स्नानं करोति ।
- स्नानात् परं देवपूजनं करोति ।
- देवपूजनात् परं अल्पाहारं खादति ।
- अल्पाहारात् परं शालां गच्छति ।
- क्रीडनात् परं पठति ।
- पठनात् परं गृहकार्यं लिखति ।
- गृहकार्यस्य लेखनात् परं स्तोत्रं कथयति ।
- स्तोत्रकथनात् परं भोजनं करोति ।
- भोजनात् परं निद्राति ।

अभ्यासः – ६ (पूर्वम्/परम्) - उत्तराणि

- दन्तधावनात् पूर्वम् उत्तिष्ठति ।
- स्नानात् पूर्वं दन्तधावनं करोति ।
- देवपूजनात् पूर्वं स्नानं करोति ।
- अल्पाहारात् पूर्वं देवपूजनं करोति ।
- शालागमनात् पूर्वं अल्पाहारं खादति ।

- पठनात् पूर्वं क्रीडति ।
- गृहकार्यस्य लेखनात् पूर्वं पठति ।
- स्तोत्रकथनात् पूर्वं गृहकार्यं लिखति ।
- भोजनात् पूर्वं स्तोत्रं कथयति ।
- निद्रायाः पूर्वं भोजनं खादति ।

अभ्यासः – ७ (ऋते / विना नास्ति)

- व्याकरणम् – शब्दज्ञानम्
- ज्ञानम् – कैवल्यम्
- धनम् - जीवनम्
- श्रमः – सिद्धिः
- व्यायामः – आरोग्यम्
- प्रकाशः - छाया

- विद्या – विवेकः
- दया – धर्मः
- धारणा - ध्यानम्
- पार्वती – परमेश्वरः
- लक्ष्मीः – नारायणः
- सरस्वती - ब्रह्मा

अभ्यासः – ७ (ऋते/विना नास्ति) - उत्तराणि

- व्याकरणात् ऋते शब्दज्ञानं नास्ति ।
- ज्ञानात् ऋते कैवल्यं नास्ति ।
- धनात् ऋते जीवनं नास्ति ।
- श्रमात् ऋते सिद्धिः नास्ति ।
- व्यायामात् ऋते आरोग्यं नास्ति ।
- प्रकाशात् ऋते छाया नास्ति ।
- विद्यायाः ऋते विवेकः नास्ति ।
- दयायाः ऋते धर्मः नास्ति ।
- धारणायाः ऋते ध्यानं नास्ति ।
- पार्वत्याः ऋते परमेश्वरः नास्ति ।
- लक्ष्म्याः ऋते नारायणः नास्ति ।
- सरस्वत्याः ऋते ब्रह्मा नास्ति ।

अभ्यासः – ७ (ऋते / विना नास्ति) - उत्तराणि

- व्याकरणं / व्याकरणेन / व्याकरणात् विना शब्दज्ञानं नास्ति ।
- ज्ञानं / ज्ञानेन / ज्ञानात् विना कैवल्यं नास्ति ।
- धनं / धनेन / धनात् विना जीवनं नास्ति ।
- श्रमं / श्रमेण / श्रमात् विना सिद्धिः नास्ति ।
- व्यायामं / व्यायामेन / व्यायामात् विना आरोग्यं नास्ति ।
- प्रकाशं / प्रकाशेन / प्रकाशात् विना छाया नास्ति ।

- विद्यां / विद्यया / विद्यायाः विना विवेकः नास्ति ।
- दयां / दयया / दयायाः विना धर्मः नास्ति ।
- धारणां / धारणया / धारणायाः विना ध्यानं नास्ति ।
- पार्वतीं / पार्वत्या / पार्वत्याः विना परमेश्वरः नास्ति ।
- लक्ष्मीं / लक्ष्म्या / लक्ष्म्याः विना नारायणः नास्ति ।
- सरस्वतीं / सरस्वत्या / सरस्वत्याः विना ब्रह्मा नास्ति ।